

དཀར་གནད་སྒྲུ་མ་ཆིག་ སི་ཏུ་དགོངས་གསལ།

—མི་ཉག་བྱ་ཕྱག་གི་གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

14

14
H214-53
1

དཀའ་གནད་ཐོམ་ཆིག་སི་ཏུ་དགོངས་གསལ།

H214-53

དཀའ་གནད་ཐོམ་ཆིག་སི་ཏུ་དགོངས་གསལ།

—མི་ཉག་བྱ་སྤྱད་གི་གསུང་ཚོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཆོན་
གཉིས་ཀྱིས་དག་བསྒྲིགས་བྱས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

木雅布楚文集/贡嘎降泽,次勒降泽编. —北京:民族出版社, 2003

ISBN 7-105-05717-3

I. 木... II. ①贡... ②次... III. ①藏语—语言学—文集
②藏族—少数民族文学—作品综合集—中国—藏语 IV. ①H214
—53②I 291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 081169 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 艺辉印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 9 月第 1 版 2003 年 9 月北京第 1 次印刷

开本:850 毫米×1168 毫米 1/32 印张:13.625

印数:0001—2500 册 定价:23.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(电话:64234411-6509)

ཚཱ་མྲིག་འགན་འཁུར་པ།

责任编辑：

མངོས་ཆ་རྩས་འགོད་པ།

装帧设计：

སྤྱི་མ་ཆོས་མཆོ།

卓玛青措

ཀམ་རྩི་ཆེ་མོ་རིང་།

吾 要

༄༅། ། དཀའ་གནད་སྐྱམ་ཆིག་མི་ཏུ་དགོངས་གསལ།
— མི་ཉག་བྱ་སྤྱག་གི་གསུང་ཚཱ་མྲིག་ས་བཞིགས།

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་འབྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་
གཉིས་ཀྱིས་དག་བཞིགས་བྱས།

*

(ཤེ་ཅིན་རྩི་མིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྤྱག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གངས་64234411—6509)

མི་རིགས་དཔེ་སློན་ཁང་གི་སྤྱི་ལོ་དེ་པར་སྤྱིག་ཁང་ནས་པར་བཞིགས།

དབྱི་རྒྱལ་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་ཟླ་དགུ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞིགས།

2003ལོའི་ཟླ་དགུ་པར་པོ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བཞིགས།

དེབ་ཚད། 850mm×1168mm 1/32 དཔར་ཤོག 13.625

དཔར་གངས། 0001—2500 དེབ་རིན་སྒོར་23.00

དཔེ་རྒྱན་གསལ་བྱེད།

ངར་པས་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་དང་།
གེ་ཏ་ཀ་ཡིས་ཚུ་ཞོག་བསྟངས་པར་ལྟ། །
མི་འགྲེལ་མདུན་པ་རང་སྒྲོལ་སྤྱོད་པའི་དབང་། །
མི་ཉག་བྱ་སྤྱུག་མི་ཉག་གངས་དཀར་འདྲ། །
ཞེས་པའི་གུས་ཆེག་གིས་མདུན་བསྟུན་ཏེ། མི་ཁྱོད་ཞིང་ཆེན་པོ་དེ་ཡིག་
སྟོབ་གྲུའི་བར་སྟོང་མཁན་པོ་མི་ཉག་བྱ་སྤྱུག་གི་གསུང་ཚམ་སྟུགས་བསྟུགས་འདི་
ཉིད་ནི་ཁོང་གི་སྟོབ་མ་དུ་མས་རེ་བ་དང་བྱ་ཆེད་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་དགས་
ལ་དཔྱད་མཉམས་ནས་དེད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀའི་ཁོར་དུ་ཏེ་ལམ་ལོག་སྤྱུམ་ཅམ་གྱི་
དེད་སྤྱོད་མས་བསྟུགས་དང་དག་སྟུག་གི་རལ་བ་དང་དུ་ཐུངས་པར་འབས་བྱུང་བ་
སྤྱུམ་མི་དཔེན་པ་ཐོབ་ཅིང་། ད་ཆ་དཔེ་རྒྱན་བྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་བས་སྤྱུག་
བཞེན་སྟོང་པའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་དང་སྤྱོད་དཀའ་སྟོང་པའི་མེད་པའི་དཔལ་
ལ་རོལ་ན་སྤྱིད་པ་ལ་ཡང་། །

དེབ་འདི་ཉིད་དག་བསྟུགས་བྱས་པའི་བད་དགེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་ཁྲིད་ཟིན་
གིས་གཙུག་པོ་དང་། དེ་མེན་དུས་དེབ་ཏུ་བཀོད་པའི་ཆེག་ལྷག་དང་། ཆེགས་
བཅད། དཔུང་ཚུ་མ་སྟུགས་དང་ད་སྟོན་དུས་དེབ་ཏུ་བཀོད་མ་སྟུང་བའི་
ལྷགས་ཚུ་མ་སྟོན་བྱ་བཅས་བསྟུགས་ནས་བསྟུགས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གཅིག་
ལུ་ཚུ་མ་ཡིག་མ་གཏོགས་མཉམ་ཚུ་མ་བྱས་པ་དེ་དག་བསྟུགས་མེད། དེ་མེན་
ཟིན་གིས་ལ་ལ་འབྲུག་ཡིན་པ་དང་། ལ་ལས་ཤོག་བྱ་སྟོང་རལ་དུ་སྤྱར་ནས་ཡི་
གེ་མི་གསལ་བ་ཏོག་ཅམ་མང་བས། རེད་གཉིས་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཞིབ་
བསྟུགས་བྱེད་ཁྱུར་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཆད་སྟོན་དང་ཞོར་འབྲུག་མཆིས་ལས་པས།

འདིར་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དུ་འགྱུར་བཤགས་དགེ་བསྐྱོད་ཡོད་པར་ཞུའོ། །

སྒྱིར་ན་ཀྱང་ལྷ་ཆང་འཛིན་སྒྲིག་ཆོག་མཁན་ཐེངས་གསུམ་པ་ནས་ཉར་སྤྱོད་བྲི་གདུགས་ཉི་འོད་འཕྲོས་པའི་འོག་ལས། ས་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་རིག་གནས་ཀྱི་སྤྱང་ཆར་གང་སར་བབ་པ་དང་ལྷན་སྒྲོབ་མའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་གུའང་གང་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་བྱུང་མོད། བདག་ཅག་པོད་ཁམས་ཤར་ཏུ་གནས་པའི་མི་ཉག་གངས་དཀར་རི་བོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཡང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གཞི་མ་ལ་ས་བོན་འདེབས་མཁན་ནམ་སྤང་ཆར་ཕབ་མཁན་ནི་དགེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་མཛད་ཇེས་ལས་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་། བོད་མི་ཉག་སྒྲིག་སྤྱོད་སང་མཁས་པའི་ལམ་དུ་གོམ་པ་སྒྲིས་བཞེན་པའི་དབྱར་རྩ་སྒྲིས་པ་རི་བཞེན་འཆར་ཁོངས་བྱུང་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་བཞག་པ་ཡིན་པ་འཕྱར་མོ་ཉག་པ་དང་ཡིད་གཉིས་མ་མཆིས་སོ། །

སྤར་ཡང་ཞུ་རྒྱུར། དཔེ་ཆ་འདི་བསྐྱུ་སྒྲིག་ལྗེད་སྐབས་སུ་སི་བོད་སྒྲོབ་གྲུའི་དགེ་རྒྱ་མཆོ་དང་དཔལ་ལྷན་ལེགས་བཤད་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་གང་མང་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོ་བཟའ་ལྷ་མོས་དབུ་མེད་དབུ་ཅན་ཕབ་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལས་རོགས་གནང་པར་འདིར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་བཅས།

མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

ལྷམ་ཅུ་པའི་དཀར་གནད་སྒྲུ་ཆོག་སི་རུ་དཔོངས་གསལ།	1
ཉགས་འཇུག་གི་དཀར་གནད་བསྐྱུ་དོན་རིག་པའི་སྒྲུ་འབྱེད།.....	12
ལྷམ་ཉགས་སྒྲུ་ཉགས་འབྱེད།(ཐོར་བསྐྱུས་)	25
དྲིས་ལན་སྒྲུ་།	74
སྒྲུ་རག་མྱུ་དོན་སྒྲུ་གསལ་འཇུག་སྒྲུ་།	116
སྒྲུ་ཚུ་ཆོགས་བཅད་མ།	145
ཐོད་མྱུ་སྒྲུ་གསལ་རིག་པའི་སྒྲུ་མདོར་ཅམ་བཤད་པ།	178
སྒྲུ་ཡིག་གཅིག་མྱུ་ཉགས་དོན་དང་ཐབས་ཤེས།	188
ཐོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྒྲུ་ལ་དབྱེད་པའི་ཉ་ཚུ་ལ།.....	196
དབྱེད་ལན་པད་དཀར་འཇུ་མ་ཐེང་།	200
ཡང་ལན་ཉམ་ཚུང་གི་བདེན་གཏམ།	214
ཐོད་ཡིག་གི་བྱང་ཚུལ་གསར་གཏོད་སྒྲུ་བ་ལ་དབྱེད་པ།.....	264
ལྷམ་ཉ་མཁྱེན་ཆོས་དར་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྱུས་པ།	277
རི་རྒྱལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་མྱུ་འོད་ཟེར་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་བེན་ཐོ།	285
ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་བཞག་ཐོར་བྱ།	292
སྒྲུ་མ་ལ་ཤིས་པའི་དཔྱད་ཉེན་ཆོས་ཐུང་ཁ་ཤས།	314
རྒྱལ་ཆོས་ཐོར་བྱ།	337
མི་ཉག་ཡུལ་དུ་དར་བའི་གཉེན་ཉེན་གཏམ་ཡིག	356
ཏུ་སྐྱུག་གིས་སྒྲུ་བ་དཔོན་བཞེན་པ་དང་རིག་གནས་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་དཔོན།	422

ཡུལ་ཅུ་བའི་དཀར་གནད་རྫོམ་ཆེག་
མི་འུ་དགོངས་གསལ།

1

ཅེས་ཀྱང་བྱ། ། གངས་སུ་དབྱངས་བཞི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་ཉེ། ། དེ་ཡང་
 རང་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཏུ་ཡོད་མེད་ལས། ། གནས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱུར་གསལ་
 མིན་གྱི། ། བྱང་པར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་བཞིན་དབྱེ། ། མིག་ཚིག་བརྒྱུད་
 རྟོན་གསལ་བའི་གཞི་ཏུ་མཚུངས། ། བཤོ་ཏིག་ཤད་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱེན་
 ཡིག་ཏུ། ། བྱ་བཅོད་བསྐྱེད་ཏུ་རུང་བའི་ཡི་གེ་ལ། ། ཨོག་རྟོག་བསྐྱེད་མི་
 བཞིའི་གངས་སུ་བཅད། ། དེ་ལས་སྔོན་རྩེས་མིང་གསུམ་རུང་བ་ལ། ། མིང་
 རྩེས་གཉིས་རུང་ལྟ་དང་མིང་གཞི་ཙམ། ། རུང་བ་ཉི་ཤུ་དེ་གསུམ་མི་རུང་
 བ། ། དབྱངས་བཞི་དང་བཅས་སྦྱར་ན་སྤྱི་བཞིའོ། ། སྔོན་རྩེས་འཇུག་ཡུལ་
 མིང་གཞིའི་གཙ་བོ་ནི། ། བཤོ་འདྲིལ་དབྱངས་རྣམས་གང་ལ་ལྟན་པ་
 ཉེ། ། ལྟན་ཚེས་མགོ་དང་འདྲིལ་ནི་ཡལ་བ་དང་། ། དབྱངས་རྣམས་དེ་ཡི་
 ཡན་ལག་ཙམ་བཞེད་གྱི། ། རང་རྒྱུད་སྔོན་རྩེས་འཇུག་ཡུལ་མིན་པས་ན། །
 འཇུག་བྱེད་ཡིན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི་མིན། ། དེས་ན་སྔོན་རྩེས་མིང་
 གསུམ་མིང་གཞི་དང་། ། མིང་ཚིག་བརྒྱུད་པའི་གཞི་ཡི་མིང་གཞི་སོགས། །
 མ་འདྲེས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས། ། ཨ་ཡིག་དབྱངས་སུ་བགྱང་
 བའི་འཐད་པར་བཅས། ། འབྱུང་མོད་འདྲིར་ནི་སྤྱི་མིས་དངོས་བསྟན་
 ལྟར། ། ཨ་ཉིད་ཨ་སོགས་བཞིན་ཏུ་གསལ་བྱེད་ལ། ། སྦྱར་བའི་ལག་ལེན་
 ཙམ་ཡང་གསུངས་མེད་ལ། ། ཨ་ཡིས་བརྒྱུད་རྟོན་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་
 བར། ། མིང་གཞིས་གསལ་སྦྱར་ཀ་ལའི་གསུ་བཞག ། ཨ་སོགས་
 དབྱངས་བཞིར་བཞག་པའང་སྤྱི་མཐོང་ལྟར། ། བསྐྱེད་དགོས་མིན་ལ་དེ་བཞིན་
 རིགས་མིན་མོད། ། གི་ཀྱ་སོགས་ལ་ཨ་སོགས་བཏགས་པ་དང་། ། དེ་ཡིས་གི་
 སོགས་སྤྱི་བྱེད་སྦྱེད་ཅུས་པས། ། ལྷ་ལའི་བྱ་བ་མཚོན་ཅུས་ཙམ་དགོངས་
 བས། ། ལྷ་ལའི་སྦྱར་ཡང་གསུངས་ལ་འགལ་བ་མེད། ། གཞན་ཏུ་ཨ་ཉིད་
 དབྱངས་སུ་གསུངས་པ་ནི། ། བརྒྱུད་ཀྱན་རྒྱ་ལ་དགོངས་སྦྱར་དངོས་སྦྱར་གྱི་
 ལག་ལེན་ཡོད་པར་དགོངས་པའི་བཤད་ཚུལ་དང་། ། འགལ་ལྟར་རྣང་ཡང་

དོན་དུ་མི་འགལ་སྟེ།

[illegible]

གྱུ་ཤ། ། བརྟ་བར་སང་བས་སྐར་བརྟ་ཞེས་བརྟ་ལ། ། ཆོག་གི་ཟླ་པོ་ཕྱད་
 བས་ཟླ་ཕྱད་དང་། ། སྐབས་དོན་རྟོགས་སྟོན་སང་བས་རྟོགས་ཆོག་པོ། །
 སྐར་བརྟ་ཡིན་ལ་རྟོགས་ཆོག་མིན་པ་སྟགས། ། ཟུར་ཡུལ་དོན་གྱི་དོས་ནས་
 བཞག་པ་ཞེ། ། རྟོན་ཕྱིད་ཆོག་ཕྱད་དོས་ནས་སྐབས་དོན་དེ། ། རྟོགས་པར་
 སང་ལ་བྱད་མེད་གསུངས་པ་དང་། ། འགལ་ལྟར་སྐར་ཡང་དོན་དུ་འགལ་བ་
 མེད། ། བྱད་འདི་རྟམ་དཔེ་ཡིན་མིན་རྟོགས་མེད་ཀྱི། ། གང་ལ་སྐར་དེའི་རྟོག་
 སྟོན་ཕྱད་ཅམ་མོ། ། རྟོ་ཡིག་དངོས་བརྟན་མིན་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ། སྐབས་
 འདིར་འཆད་བྱའི་གཙུག་པོ་རྟོགས་འཇུག་གི། ། བྱ་བ་ཡིན་པས་རྟོགས་འཇུག་ལས་
 བྱད་ཕྱད། ། དངོས་བརྟན་གསུངས་ཀྱི་མིང་གཞི་ལས་བྱད་ཕྱད། ། གྱི་གྱིས་
 བྱད་ལྟེ་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་ལ་དུ། ། བཤོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱད་དང་པ་པོ་
 ལྟར། ། སྐབས་དེའི་ཕྱད་ཀྱི་གཙུག་པོ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི། ། རྟོ་བྱ་ཡི་ཡིས་ཡང་ལྟེ་
 ཏམ་བཅས་ནི། ། ཡང་རྟོགས་བྱགས་ཀྱིས་གོ་བྱས་ལ་དགོངས་ནས། ། དངོས་
 སྟུང་བརྟན་བྱལ་དུ་བཞག་པའོ། ། ། སྐར་བརྟ་དུ་ན་ལ་བྱ་བྱག་ནི། ། རང་རང་ཐོབ་ཐང་བཞིན་དུ་སྐར་བའི་
 ཆོ། ། ལ་སྐྱའི་དོན་དུ་འཇུག་ཅིང་སྟོན་དོན་ཡང་། ། བས་ཆེར་ལ་དང་འདྲ་
 བས་ལ་དོན་ཟེར། ། བ་ལ་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟོ་གཞན་ཡང་ཡོད། ། བ་
 གཞེས་རྟམ་དཔེའི་འཇུག་སྟོ་དེ་དེར་ཡང་། ། སྐབས་ཐོབ་དབང་གིས་འཇོ་
 མིན་བྱད་ཡོད་པས། ། དོན་ལྟར་མཆུངས་འཇུག་འདོད་པ་རགས་པའི་
 ལུགས། ། དོན་ནི་རྟམ་དཔེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པར་དེ། ། བྱ་ལས་རོ་བོ་
 གཅིག་མིན་བྱད་ཅམ་ལས། ། དོན་དུ་ལས་ཀྱི་རྟམ་དཔེར་མཆུངས་པས་ན། ། ཆོ་
 དེ་ཉིད་རྟམ་དཔེ་གཉིས་པར་བསྟུ་བ་དང་། ། ཟུར་ཡུལ་དུས་དང་དུས་མིན་
 བྱད་ཅམ་ལས། ། རྟོན་དང་བརྟན་པའི་རྟམ་དཔེར་མཆུངས་པས་ན། ། ཆོ་
 སྐབས་བདུན་པར་བསྟུ་བ་དོན་དང་འཕྱོར། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྟམ་དཔེ་
 བདུན་ནམ་བཞུད། ། བཤང་ཆེད་ཉིད་ཆོ་སྐབས་མ་བྱད་པས། ། ཡང་ན་དེ་

གཉིས་རྣམ་དབྱེ་མིན་པར་འཇུག། ། བྱ་བ་གཏན་མེད་འདོད་པའི་རྟེན་གནས་
 དང་། ། རྟེན་གནས་གཟུགས་ཅན་ཞེན་པའི་ཆོ་སྐབས་ལ། ། ལྷ་ཚུལ་འདི་
 ཡང་སྐབས་འདིར་བརྟག་པའི་གནས། ། ལ་དོན་སྦྱར་ཡུལ་དེ་ལ་གཏན་ནས་
 སར། ། བྱ་བ་བྱེད་ཅམ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་དང་། ། དེ་ལས་བྱ་ལས་ངོ་ཙོ་
 གཅིག་པ་ནི། ། གཉིས་པའི་ནང་གསེས་དེ་ཉིད་ཅེས་སྟུ་བརྟུན། ། ལ་དོན་
 སྦྱར་ཡུལ་དེའི་ཆེད་བྱ་བ་ཞིག ། བྱེད་པ་སྟོན་པར་དགོས་ཆེད་ཡུལ་དེ་ཡང་།
 དངོས་བསྟན་བྱ་ཆོག་ཡིན་མིན་གང་ཡང་རུང་། ། དེའི་ཆེད་སྦྱོར་མའི་བྱ་བ་སོང་
 བའི་དོན། ། གོ་ཅུས་ཆོག་སྦྱོར་དེ་ལ་དགོས་ཆེད་ཟེར། ། ལ་དོན་སྦྱར་ཡུལ་དེ་
 ཉིད་བྱ་བ་འཇུག། ། དངོས་པོའི་རྟེན་ཅམ་སྟོན་ན་རྟེན་གནས་ཏེ། ། དེ་ལས་
 སྦྱར་ཡུལ་དུས་ཆོད་སྟོན་བྱེད་དུ། ། སོང་ན་བདུན་པའི་ནང་ཆན་ཆོ་སྐབས་
 ཡིན། ། དེས་ན་རྟེན་གནས་བྱ་མེད་ཁོ་ན་དང་། ། ཆོ་སྐབས་བྱ་བཅས་ཁོ་
 བའང་ཐུབ་པར་མིན། ། ལས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྟུ་སྟགས་ལྟ་སྦྱར་ཆོ། ། དེ་ཉིད་
 དུ་འཇུག་ན་ཡིག་སྦྱར་སྟེལ་མེད། ། ལ་ཡིག་སྦྱར་ན་ལས་སྟུ་བྱ་བ་སྟེ། །
 དཔེར་ན་གཟུགས་སྟུ་ལྷ་ཞེས་དེ་ཉིད་དང་། ། གཟུགས་ལ་བལྟ་ནི་ལས་སྟུ་བྱ་
 བར་འཇུག། ། གཟུགས་ན་ལྷ་ཞེས་མ་གཤམས་ཆོག་སྦྱོར་དུ། ། འཇུག་བ་
 འདིས་མཆོད་དཔུང་ན་གོ་བྱེད་ཡོད། ། དེ་དག་ལྷ་བྱེད་དག་ཀྱང་མི་མཆོངས་
 ཏེ། ། གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་མིག་གིས་ལྷ་བ་དང་། ། གཟུགས་སྟུ་ལྷ་བ་སེམས་
 ཀྱིས་རྟོག་པ་ཡིན། ། ལ་སྦྱོར་མང་ཉུང་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་སྦྱར་ཆོ། ། གངས་ཆད་
 གང་ལ་བཟུང་བའི་གཞིར་འཇུག་པས། ། གནས་གཞི་ལས་གཞན་སྟོས་པ་མི་
 དགོས་མེད། ། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་དཔེར་བརྟུན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། ། འདི་
 དང་མཆོངས་སྟུ་མ་གཟུར་གནས་སྟོ་ཡིས་དཔྱོད། །

གང་མིང་བར་ན་གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི། ། མོབ་མང་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་འབེལ་
 གཞི་དང་། ། འབེལ་ཆོས་བར་ཀྱི་འབེལ་བ་མཆོད་པའི་སྒྲ། ། ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་
 དབྱེ་དུག་པ་འབེལ་སྒྲ་ཟེར། ། སྦྱར་ཡུལ་ལ་སྟོན་ངོ་ཙོ་བདག་གཅིག་དང་། །

གཞི་མཐུན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྟེན་བརྟེན་པ། ། ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་
དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཆ་ཤས་ཆ་ཤས་ཅན། ། དཔེ་དང་
དཔེ་ཅན་བདག་ཡུལ་ལ་སོགས་པ། ། མང་དུ་འབྱུང་ཡང་འབྲེལ་བའི་རོ་བོར་
གཅིག ། རྣམ་དབྱེ་མིན་པ་མི་མཐུན་རྒྱན་ལའང་འདྲག ། དེ་ལ་ས་མཐའ་སྐྱར་བས་བྱེད་པོའམ། ། བྱེད་པ་ཅམ་དང་རྒྱ་མཚན་
སྟོན་བྱེད་དུ། ། འབྱུང་བས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྐྱེ་བྱེད། ། དེ་ཡང་བྱ་
བྱེད་ཐ་དད་བྱ་ཆོག་ཅིག ། ཡོད་ཆེ་སྟོན་དུ་བྱེད་སྐྱེ་ཐོབ་པ་དང་། ། བྱ་བྱེད་
ཐ་མི་དང་བའི་བྱ་ཆོག་སྟོན། ། བྱེད་སྐྱེ་མི་ཐོབ་གསུངས་ཐོད་གནའ་ཡིག་
འགར། ། བྱེད་སྐྱེ་སྐྱར་བའི་སྟོལ་ཡང་མཐོང་བ་དང་། ། ཁྱད་ཆོས་མིང་ངམ་
རྒྱན་ཆོག་འགའ་ཡི་སྟོན། ། བྱེད་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས། ། དེ་
དུ་འཇོག་པ་ཅམ་སྟེ་བྱ་ཆོག་མིན། ། དེས་ན་བྱེད་སྐྱེ་ཡོད་ཆེ་བྱ་ཆོག་དང་། །
བྱ་ཆོག་ཡོད་ཕྱིན་སྟོན་དུ་བྱེད་སྐྱེའི་ཕན། ། སྐྱར་དགོས་ངེས་མིན་གཟུར་
གནས་སྟོ་ཡིས་དཔྱོད། ། གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་སྐྱེ་སོགས། །
གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་འདུས། ། ཁྱད་པར་ཡང་གསུམ་ཕན་ནི་བོད་རང་གི། ། སྐད་ལ་གྲགས་པའི་མཐུན་
དང་མི་མཐུན་པའི། ། ཆོག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྟེང་པའི་སྐྱར་འབྱུང་བས། །
རྒྱན་སྟེང་ཅས་བྱ་སྐྱེ་དང་དོན་གཉིས་ཀ ། སྐྱེ་མཐུན་དང་འགལ་བའི་དོན་
གསལ་ཞིང་། ། དེ་སྐྱར་བརྗོད་པ་མཛེས་པས་རྒྱན་ཅས་དང་། ། བསྐྱེ་གཞི་
གཅིག་ཉིད་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཆོས། ། གཉིས་གཉིས་སྟེང་པ་གང་ཡང་སྟེང་
པའི་སྐྱེ། ། སྐྱར་ན་བསྐྱེ་གཞི་མངོན་སུམ་གསལ་མིན་ལས། ། གསུམ་གར་
ཡང་ནི་སྟེང་པའི་ཤན་དང་ལྷན། ། ཡང་ཡང་སྐྱར་ཡང་ལྷ་སྟེང་ཡང་སྐྱེ་ནི། །
བསྐྱེན་པའི་མིང་ཡིན་འདིར་བསྟན་ཕན་མི་འབྱུར། ། རྟེན་ཉིད་གསུམ་ཕན་ནི་ཐོབ་ཐང་བཞིན། ། གང་ལ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེན་
བྱའི་ལྷག་མ་ཞིག ། འདྲེན་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་བས་ལྷག་བཅས་བྱེད། །

བསྐྱུ་ན་མཚམས་སྒྱུར་དམ་བཅའ་གཞན་འདྲིན་གསུམ། ། དབྱེ་ན་མཚམས་
སྒྱུར་ལ་གསུམ་དམ་བཅའ་བཞི། ། གཞན་འདྲིན་གཅིག་བཅས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་
བ་མཐུན། །

གམ་སོགས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དང་ཉམ་བཅས་ནི། ། མིང་རྗེས་རང་
མཐུན་སྒྲིམ་ཐུག་བའི་ཆོ། ། གཅིག་ལས་འབྱེད་དམ་བྱེ་ནས་སྤྱད་པ་
ཡི། ། འོན་ལ་འཇུག་པས་འབྱེད་སྤྱད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ། བེ་ཆོམ་དེ་བར་སྐྱར་
བའང་འབྱེད་པའོ། །

ནས་ལས་དག་ནི་གང་ལ་སྐྱར་ཡུལ་དེ། ། གང་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཁྱད་ས་
སྤྲོན་པས་ན། ། འབྱུང་ཁྱད་ས་ཞེས་བྱ་དངོས་དང་ཆ་འདྲ་དང་། ། དེའི་
ཡན་ལག་ཅམ་དུ་འཇུར་བ་གསུམ། ། གཞི་དེར་སྒྲིམ་བྱར་མིན་པའི་དངོས་པོ་
ཞིག་། ། འབྲལ་ཞིང་མེན་པའི་དོན་ཅན་འབྱུང་ཁྱད་ས་དངོས། ། སྐབས་དེར་
དེ་ལས་བྱེ་ཅམ་ཆ་འདྲ་དང་། ། འབྲས་དུས་འཇུར་བའི་རྒྱ་ཡང་ཆ་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་ལས་བྱང་ཅམ་ཡང་ཆ་འདྲར་འཛོག་། ། དགར་བར་འཇུག་པའི་ནས་
ལས་གཉིས་དང་ནི། ། སྤྱད་པར་འཇུག་པའི་ནས་ཀྱི་སྒྲིམ་དག་ཀྱང་། ། ཆོག་
སྒྱུར་ཅམ་ཀྱི་ཐད་ནས་འདྲ་རུང་དུ། ། ཡོད་མྱིར་ལ་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་དུ་
བཞེད། ། དགར་ལ་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ། ། རྗེས་ནི་དགར་
བྱེད་རུང་གི་དགར་བྱར་མིན། ། དགར་བྱར་སྐྱར་ཆོ་རིགས་སུ་འཇུར་བས་ན།
རྗེས་རྒྱང་དགར་བ་མེད་ཅེས་མཁས་པས་གསུངས། ། སྤྱད་པའི་དོན་ནི་ལས་
སྒྲར་མི་སྟོས་པས། ། འདི་དག་སི་འབྲེལ་ལུགས་སུ་མ་བཞེད་དོ། །

མིང་གི་སོག་མར་ཀྱི་སྐྱར་བོད་སྒྲིམ་སྟེ། ། ཆོགས་བཅད་ལྟ་བུར་བར་དང་
མཐའ་ཡང་འབྱུང་། ། ཀ་ཡེ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ། མཚོག་ལ་
ཀྱི་དང་གཞན་ལ་ཅེ་རིགས་སྐྱར། ། མིང་གི་སོག་མར་འཇུག་པས་ནམ་དབྱེ་
མིན། ། བོད་ཀྱི་དང་པོར་མིང་ཅམ་དེས་འབྲས་ཤིང་། ། ལེགས་སྐྱར་ལུགས་
ལའང་དང་པོར་དེས་ཟིན་རྗེས། ། སྐར་ཡང་ནམ་དབྱེ་སྐྱིན་ལ་མི་སྟོས་

པས། ཉེ་མོགས་པོད་པ་གསལ་བྱེད་སྐྱ་ཅམ་དུ། བཞིད་བཞིན་པོད་ཀྱི་
འཛོད་སྐྱའང་རྣམ་དཔེ་མིན། བཞིད་པོད་ཀྱི་འཛོད་སྐྱ་འང་རྣམ་དཔེ་མིན།

རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤང་ལས་ནི་སྐྱ་ནི། མིང་མཐར་སྐྱར་བས་དགར་
དང་བརྟན་པར་འཇུག། དགར་བའི་དཔེ་ལ་ནས་ལས་སྤང་དག་དང་། འབྲེལ་དང་མ་འབྲེལ་གཉིས་དང་དགར་གཞི་དེ། དངོས་སུ་སྐྱོས་དང་མ་
སྐྱོས་གཉིས་འབྱུང་ཡང་། བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགར་བ་ནི་སྐྱས་
མཆོན། ནས་ལས་ཁོ་ནས་དགར་ན་དགར་བ་ཅམ། དེས་ན་དགར་
བརྟན་གཉིས་ལྟན་དགར་བ་དང་། བརྟན་པ་རང་སྤེལ་པ་གཉིས་སུ་
འདོད། དང་སྐྱ་མིང་གི་བར་སྐྱར་སྐྱར་དང་འབྱེད། རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་

གདམས་ངག་ལྟ་ལ་འཇུག། གདམས་ངག་དེ་ཡང་སྐྱལ་ཆོག་གྱི་བཏང་བཅས།
གཟུང་གི་གཞན་དུ་འཇུག་ཆོ་སྐབས་མི་མཆོན། རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་གཉིས་ལ་
སྐྱ་བཞི་ཕྱེ། དཔེར་ན་ཉེ་མ་ཤར་བ་དང་ནི་སྤེབས། ཉེ་ཕྱེ་ཆོ་སྐབས་ཡིན་
ཡང་རྒྱ་མཚན་མིན། ཟས་ཟོས་པ་དང་སྤྱོད་འགྲངས་ལྟ་བུ་ནི། ཟས་ཟོས་པ་
དེ་དུས་ཆོད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཡང་ཆོ་སྐབས་མིན་པ་དང་། དབྱར་ཤར་བ་དང་
ཁྲ་བྱག་གསལ་བུ་ལྟ་བུ། དབྱར་གྱི་དུས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས། ཁྲ་བྱག་གསལ་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱར་འབྱེད་མོགས་ལ་
འཇུག་པའི་དང་སྐྱ་ནི། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྐྱ་སྤེལ་བཞིར་དཔེའོ།

དེ་སྐྱ་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་། ཡ་མཐར་སྐྱར་བ་
གསུངས་པའི་དམོངས་པ་ནི། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། ཉེ་ཕྱེ་དེ་དེའི་ཡ་མཐའ་དེ་སྐྱ་ལ། དམོངས་ནས་དེ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་
གསུངས་པ་སྤྱེ། སྐྱར་ཡུལ་དངོས་ཡོད་མིང་མཐའ་དེ་སྐྱ་ནི། གང་འཇུག་
རྟོགས་པ་སྐྱ་བས་དངོས་བརྟན་མིན། དེ་སྐྱའི་འཇུག་ཆོ་དགུ་ལས་དང་པོ་
གསུམ། མ་སྤྱད་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་བ་སྤྱེ། དེ་ལས་རྣམ་གྲངས་

གཞན་བརྒྱུད་ལོ་དོན་ནི། སྤྱི་ཡུལ་ཆོག་ཟིན་གསལ་མེན་གང་ཡང་
 རུང་། རང་གིས་རང་ལ་དེ་ཞེས་མི་བརྒྱུད་ཅིང་། རང་ལས་ཅམ་གངས་
 གཞན་ལ་བརྒྱུད་དོ་ཅོག་ཅམ་གངས་གཞན་བརྒྱུད་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཞི། རྒྱ་
 དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྒྱུད་ཆོ། སྤྱབས་དེའི་དེ་སྤྱི་རང་ཉིད་
 མིང་གང་གི། ཐོག་མར་ཡོད་པའི་མིང་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཅམ་གངས་
 གཞན་འགྱུར་སྒྲོན་སང་བརྒྱུད་དོན་ལ། བསྟེག་པ་ཡིན་པས་ཅམ་གངས་
 གཞན་བརྒྱུད་ཟེར། ཅམ་གངས་གངས་མང་བརྒྱུད་བ་བྱབ་ཆུང་ཞི། ལྷག་
 བཅས་མིན་པའི་དེ་སྤྱི་ཀུན་ལ་དེས། བྱབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 འདི་དོན་དང་འགྱུར། བ་སྤྱད་ལྷག་བཅས་ཞེས་པའི་ལོ་དོན་ཡང་། བརྒྱུད་
 དོན་དངོས་སུ་འདས་མིན་མ་དཔྱད་པར། བརྒྱུད་པའི་བ་སྤྱད་ཅམ་
 ཞིག་འདས་པ་འཇམ། འགའ་ཞིག་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་འདས་མ་ཐག དེ་
 འདྲར་སྤྱི་པའི་དེ་སྤྱི་བཏགས་པ་ཅམ། དེ་གསུམ་བ་སྤྱད་བརྒྱུད་ཆུལ་
 ཅམ་ཞིག་ལས། དཔེ་ཕྱིར་བ་སྤྱད་དབང་གིས་དཔེ་བ་སྤྱི། མཚན་ཉིད་པ་
 ནི་གཞན་བརྒྱུད་ལྷག་བཅས་གཉིས། སྤྱི་བྱབ་ད་ལྷ་མ་འོངས་བསལ་བ་
 ཡི། འདས་ལ་འཇུག་ཆུལ་གཅིག་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི། དཔེ་གཞི་དཔེ་བའི་ཡ་
 གུལ་བགང་བ་ཅམ། དངོས་པོའི་དབང་བྱས་བདེན་གསང་བདག་གིར་བ། བ་རོལ་པོ་ཡི་
 དངོས་ཉི་བཞི་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་བདེན་གསང་གཉིས་ཀྱི་དེ་སྤྱི་ལ། སྤྱི་
 ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་ཅམ་འདྲ་ན་ཡང་། བསྟེག་བྱའི་ཡུལ་དེ་གསང་བ་
 ཡིན་མིན་དང་། གསང་བྱའི་དོན་དེ་བདེན་པར་སྟོན་མིན་གྱི། བྱད་པར་
 དོན་གྱིས་ལོ་བས་མི་འདྲོ། དུས་ཀྱི་དབང་བྱས་འདས་འོངས་གཉིས་པོ་ནི། དེ་སྤྱི་སྤྱི་ཡུལ་དུས་
 ཆུང་ཡིན་བ་སྤྱི། དུས་དེར་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་སྤྱི་པའི་ཆོ། དངོས་
 པོའི་དབང་སྤྱི་དུས་གསུམ་མི་འདྲོར་གསུངས།

གང་སྐྱེ་མིང་གི་ཚོག་མཐར་སྐྱེ་སྐྱེ། ། དེ་ནིང་ཕྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་བྱི་བར་
 འཇུག། ཅི་རི་ལུ་ཡི་སྐྱ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ། ། ཅི་ནི་ཞིག་སྐྱེ་སྐྱར་འབྲེལ་བར་
 སྐྱར། ། སྐྱེད་སྐྱེད་ལྟ་བཞིན་སྐྱར་ལ་རི་འཇུག་ཅིང། ། སུ་ནི་གང་བྲག་ཁོ་
 བར་བཅའ་སྐྱེགས་མིན། ། དེ་བཞིན་སྐྱེད་སྐྱེད་དག་ལ་གང་སྐྱར་དང་། ། ཅིས་
 གྲང་ལྟ་བུར་གང་རི་མི་འཇུག་ཅིང། ། གང་བ་བྲུ་གང་ལ་སྐྱེགས་མིང་ཡང་
 ཡོད། །

མིང་མཐར་སྐྱར་མེད་གསར་སྐྱར་བ་པོ་ནི། ། རྒྱུས་པའི་རྟགས་མཚོན་
 དངོས་བསྟན་བདག་སྐྱེ་ཡིན། ། མ་དང་མོས་གྲང་བདག་སྟོན་ཅམ་མཚུངས་
 ཡོད། ། སུ་ཡི་རྒྱ་མིན་ཅན་ལྟར་སྐྱེ་དག་གྲང་། ། རྒྱུས་རྟགས་མི་མཚོན་བཅའ་
 པོའི་དངོས་ལའང་འཇུག ། སྐྱར་མིན་སྟོན་དོན་བྱུང་མེད་དངོས་བསྟན་
 མིན། ། བཅོ་དག་ནི་པལ་བའི་སྐྱར་ཅམ་དང་། ། དུལ་དུས་ངེས་པར་མ་
 བབྱུང་སྐྱེ་ཡིན་པས། ། སྐབས་འདིའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་
 མིན། ། དེས་ན་དངོས་བསྟན་བདག་སྐྱེའི་བྱུང་ཆོས་ནི། ། རྒྱུས་པའི་རྟགས་
 མཚོན་གསར་དུ་སྐྱར་བ་སྐྱེགས། ། སྐད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་རི་བཞིན་ལྟར་པ་སྐྱེ། །
 དེ་ལས་སྐྱེག་རྣམས་དངོས་བསྟན་བདག་སྐྱེ་མིན། ། གཞན་དུ་དེ་རྣམས་བདག་
 སྐྱར་བཞེད་པ་སྐྱེགས། ། ཡོད་གྲང་དངོས་སུ་བསྟན་མིན་བྱུང་པར་དང་། །
 སྐྱར་དང་དལ་གྲགས་དང་མ་གྲགས་ཀྱི། ། དཔྱད་སྐད་གཞི་སོ་སོར་ཡོད་པས་མི་
 འགལ་སྐྱེ། ། རྒྱེ་ཡི་རྒྱས་བསྟན་མོ་རྟགས་མཚོན་པའི་མ། ། དེ་འབྲེལ་མི་ཡིག་གཉིས་ནི་
 མིང་གང་གི། ། ཚོག་མར་གསར་དུ་སྐྱར་ཆེ་དགག་སྐྱར་དངོས། ། མིན་ནི་མ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྐྱེད་དེ། ། དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཚོག་མའི་དགག་སྐྱར་དང་། །
 མེད་ནི་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་དགག་པའི་སྐད། ། ཡིན་ཡང་མིང་གི་ཚོག་མར་མི་
 འཇུག་ཅིང། ། སྐྱར་དང་མ་སྐྱར་སྟོན་དོན་བྱུང་མེད་པས། ། སྐབས་འདིའི་
 བསྟན་བྱའི་དགག་སྐྱེ་མིན་པ་དང་། ། སྐྱར་དག་སྐྱེགས་ནི་སྐད་དང་མ་ཡི་